

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK POLSKI
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MPO-P1**

CZERWIEC 2015

Zadanie 1.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.2) Zdający odczytuje zawarte w odbieranych tekstach informacje zarówno jawne, jak i ukryte.

Poprawna odpowiedź

C

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 1.2. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.7) Zdający rozpoznaje w wypowiedzi ironię, objaśnia jej mechanizm i funkcję
---	---

Przykładowa odpowiedź

- Zdrobnienia nadają wypowiedzi charakter ironiczny.
- Zdrobnienia podkreślają pogardliwy stosunek Sienkiewicza do dziennikarzy i wydawców prasowych.
- Zdrobnienia podkreślają małość prasy warszawskiej.

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 1.3. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3.1) Zdający analizuje i definiuje znaczenia słów.
---	--

Przykładowa odpowiedź

Epigon – naśladowca wielkich poprzedników.

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 1.4. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.1) Zdający odczytuje sens całego tekstu (a w nim znaczenia wyrazów) ORAZ wydzielonych przez siebie fragmentów; potrafi objaśnić ich sens ORAZ funkcję na tle całości.
---	---

a) Poprawna odpowiedź

C

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

b) Przykładowe rozwiązania

- Cytaty podkreślają wagę decyzji o odejściu w twórczości od tematyki współczesnej i zajęciu się tematyką historyczną
- Cytaty podkreślają podobieństwo decyzji Sienkiewicza i Mickiewicza związanych ze zmianą tematyki twórczości.

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 1.5. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.1) Zdający odczytuje sens całego tekstu (a w nim znaczenia wyrazów) ORAZ wydzielonych przez siebie fragmentów; potrafi objaśnić ich sens ORAZ funkcję na tle całości.
---	---

Przykładowe rozwiązania

- zmęczenie atmosferą Warszawy i stosunkami w prasie warszawskiej
- niezadowolenie z dotychczasowej twórczości i kreowanych bohaterów
- wychowanie i wykształcenie w duchu zainteresowania przeszłością
- tendencje historyczne w twórczości pisarzy (malarzy) pozytywistycznych
- fascynacja twórczością romantyków
- fascynacja przyrodą stepową i mieszkańcami stepów (zwłaszcza po podróży do Ameryki)

Schemat punktowania

2 p. – poprawne sformułowanie trzech przyczyn.

1 p. – poprawne sformułowanie dwóch przyczyn.

0 p. – sformułowanie jednej poprawnej przyczyny, podanie błędnych przyczyn LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 1.6. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.2) odczytuje zawarte w odbieranych tekstach informacje zarówno jawne, jak i ukryte 1.4) rozpoznaje zastosowane środki językowe i ich funkcje w tekście.
---	--

Przykładowa odpowiedź

Sienkiewicz jako niedawno powołany redaktor „Słowa” bardzo źle czuł się na swoim stanowisku.

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 1.7. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.4) Zdający rozpoznaje zastosowane środki językowe i ich funkcje w tekście.
---	--

Przykładowa odpowiedź

Rzeczownik: powieściidła

Funkcja: Podkreślenie negatywnej oceny poziomu niektórych utworów.

Schemat punktowania

2 p. – wypisanie rzeczownika i określenie jego funkcji.

1 p. – wypisanie rzeczownika BEZ określenia jego funkcji.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 2.1. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.2) Zdający odczytuje zawarte w odbieranych tekstach informacje zarówno jawne, jak i ukryte.
---	---

Poprawna odpowiedź

3 P

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 2.2. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.5) Zdający wyróżnia argumenty, kluczowe pojęcia i twierdzenia w tekście argumentacyjnym.
---	--

Przykładowe odpowiedzi

- Herbert, tworząc Króla mrówek, odwołał się do mitologii, ale dokonał własnego wyboru bogów.
- Herbert stworzył własną interpretację losów bogów i ich postaw, różniącą się od tradycyjnej wykładni.
- ton właściwy jego książce to „współczucie i ciekawość bliźniego”.
- Herbert dostrzegł przede wszystkim to, co w bogach przeraża.
- Herbert ocenia bohaterów według własnych kryteriów.

Schemat punktowania

2 p. – sformułowanie dwóch trafnych argumentów.

1 p. – sformułowanie jednego poprawnego argumentu.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi..

Zadanie 2.3. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.5) Zdający wyróżnia argumenty, kluczowe pojęcia i twierdzenia w tekście argumentacyjnym.
---	--

Przykładowe odpowiedzi

- Herbert opisuje zapomnianych bohaterów mitologii, przykładem jest Tersytes.
- Herbert pokazuje, że greccy bogowie odeszli w zapomnienie.

Schemat punktowania

2 p. – wypisanie dwóch trafnych przykładów.

1 p. – wypisanie jednego trafnego przykładu.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 2.4. (0–2)

III Tworzenie wypowiedzi	3.8) Zdający odróżnia czasowniki dokonane i niedokonane; rozpoznaje tryby i strony (czynną i bierną) czasownika ORAZ imiesłowy – wyjaśnia ich funkcje w tekście.[gimnazjum]
--------------------------	---

a) Poprawna odpowiedź

Rozbudza apetyt, nie pozwalając go zaspokoić.

Uwaga: zdający może wypisać całe zdanie LUB jego fragment.

Schemat punktowania

1 p. – poprawne wypisanie zdania.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

b) Poprawna odpowiedź

A

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 2.5. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.4) Zdający wskazuje charakterystyczne cechy stylu danego tekstu, rozpoznaje zastosowane w nim środki językowe i ich funkcje w tekście.
---	--

a) Przykładowe rozwiązania

śmiertelnik, szary człowiek, zwykły obywatel, przeciętny człowiek

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

b) Przykładowe rozwiązania

bóg, anioł, artysta, geniusz, poeta, twórca, heros, oryginał

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 2.6. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1.4) Zdający wskazuje charakterystyczne cechy stylu danego tekstu, rozpoznaje zastosowane w nim środki językowe i ich funkcje w tekście.
---	--

a) Poprawne rozwiązania

Metafora (epitet metaforyczny): schody hańby

Znaczenie: np. upadek moralny

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź błędna LUB brak odpowiedzi.

Zadanie 3.

Temat 1. **Czy jednostka faktycznie może wpływać na losy świata, czy jest to tylko mrzonka artystów? Rozważ problem i uzasadnij swoje stanowisko, odwołując się do podanego fragmentu III części *Dziadów*, całego utworu Adama Mickiewicza ORAZ innego tekstu kultury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.**

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1) odczytuje sens całego tekstu [...] 1.2) [...] odczytuje zawarte w odbieranych tekstach informacje zarówno jawne, jak i ukryte.
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1.2) określa problematykę utworu 2.4) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania świata przedstawionego i bohatera [...] 3.2) wykorzystuje w interpretacji utworu konteksty 3.3) porównuje funkcjonowanie tych samych motywów w różnych utworach literackich.
III. Tworzenie wypowiedzi.	1.1) tworzy dłuższy tekst pisany [...] (rozprawka) [...] zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej 1.2) przygotowuje wypowiedź [...] (wybiera [...] odpowiedni układ kompozycyjny, analizuje temat, wybiera formę kompozycyjną, [...], dobiera właściwe słownictwo) 1.3) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę LUB hipotezę, dobiera argumenty, porządkuje je, hierarchizuje, dokonuje ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumowuje, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie).

Kryteria oceny rozprawki

A	B	C	D	E	F	G	H	Poprawność zapisu
Sformułowanie stanowiska wobec problemu podanego w poleceniu	Uzasadnienie stanowiska	Poprawność rzeczowa	Zamyśl kompozycyjny	Spójność lokalna	Styl tekstu	Poprawność językowa	H	
6	18 Uzasadnienie trafne, szerokie i pogłębione 12 Uzasadnienie trafne i szerokie	4 Brak błędów rzeczowych	6 Kompozycja funkcjonalna	2 Pełna spójność wypowiedzi LUB nieznaczne zaburzenia spójności	4 Styl stosowny	6 Brak błędów LUB nieliczne błędy nierażące	4 LUB nieliczne błędy nierażące	Zapis w pełni poprawny LUB nieliczne błędy nierażące
3	8 Uzasadnienie trafne, ale wąskie 4 Uzasadnienie częściowe	2 Nie więcej niż jeden błąd rzeczowy	3 Zaburzenia funkcjonalności kompozycji	1 Znaczące zaburzenia spójności	2 Styl częściowo stosowny	3 Liczne błędy nierażące LUB nieliczne błędy rażące	2 LUB nieliczne błędy rażące	Liczne błędy nierażące LUB nieliczne błędy rażące
0	0 Brak uzasadnienia stanowiska	0 Błędy rzeczowe	0 Brak zamysłu kompozycyjnego	0 Wypowiedź niespójna	0 Styl niestosowny	0 Liczne błędy rażące	0	Liczne błędy rażące

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
 Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.
 Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.
 Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów.

Przykładowe realizacje

Temat 2. **Zinterpretuj podany utwór. Postaw tezę interpretacyjną i uzasadnij ją. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.**

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1) odczytuje sens całego tekstu [...] 1.2) [...] odczytuje zawarte w odbieranych tekstach informacje zarówno jawne, jak i ukryte.
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1.2) określa problematykę utworu 2.4) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania świata przedstawionego i bohatera [...] 3.2) wykorzystuje w interpretacji utworu konteksty 3.3) porównuje funkcjonowanie tych samych motywów w różnych utworach literackich.
III. Tworzenie wypowiedzi.	1.1) tworzy dłuższy tekst pisany [...] (rozprawka) [...] zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej 1.2) przygotowuje wypowiedź [...] (wybiera [...] odpowiedni układ kompozycyjny, analizuje temat, wybiera formę kompozycyjną, [...], dobiera właściwe słownictwo) 1.3) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę LUB hipotezę, dobiera argumenty, porządkuje je, hierarchizuje, dokonuje ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumowuje, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie).

Kryteria oceny interpretacji utworu poetyckiego

A	B	C	D	E	F	G	H	I
Koncepcja interpretacyjna	Uzasadnienie tezy interpretacyjnej	Poprawność rzeczowa	Zamyśl kompozycyjny	Spójność lokalna	Styl tekstu	Poprawność językowa	Poprawność zapisu	
9	15	4	6	2	4	6	4	
Koncepcja niesprzeczna z utworem, spójna i obejmująca sensory niedosłowne	Uzasadnienie trafne i pogłębione	Brak błędów rzeczowych	Kompozycja funkcjonalna	Pełna spójność wypowiedzi LUB nieznaczne zaburzenia spójności	Styl stosowny	Brak błędów LUB nieliczne błędy nierazące	Zapis w pełni poprawny LUB nieliczne błędy nierazące	
6	10	2	3	1	2	3	2	
Koncepcja niesprzeczna z utworem, ale niespójna i/LUB obejmująca w większości znaczenia dosłowne	Uzasadnienie trafne, ale niepogłębione	Nie więcej niż jeden błąd rzeczowy	Zaburzenia funkcjonalności kompozycji	Znaczone zaburzenia spójności	Styl częściowo stosowny	Liczne błędy nierazące LUB nieliczne błędy nierazące	Liczne błędy nierazące LUB nieliczne błędy nierazące	
3	5							
Koncepcja częściowo sprzeczna z utworem	Uzasadnienie częściowo trafne							
0	0	0	0	0	0	0	0	
Brak koncepcji LUB koncepcja całkowicie sprzeczna z utworem	Brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację	Błędy rzeczowe	Brak zamyśłu kompozycyjnego	Wypowiedź niespójna	Styl niestosowny	Liczne błędy nierazące	Liczne błędy nierazące	

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 2 punkty, a w kategorii B – 0 punktów, egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę – zdający otrzymuje 0 punktów

Przykładowe realizacje